SCALION

SCALION INSIGHTS • RAPPORTAGE

Van goede bedoelingen naar bewijs *sociale duurzaamheid meetbaar maken*

Wat de samenwerking tussen Achmea en PwC ons leert over het meetbaar maken van maatschappelijke impact en bedrijfswaarde: een analyse van Scalion Insights.

08

Scalion Research & Advisory | Augustus 2026

Gebaseerd op: Achmea & PwC, whitepaper ‘Van impact naar waardecreatie: Sociale duurzaamheid meetbaar maken’.

IN HET KORT

De belangrijkste feiten uit de case

Achmea werkt sinds 2023 samen met PwC aan een strategie voor sociale duurzaamheid. Met de door PwC ontwikkelde IRO Pathway-methodiek maakte Achmea de maatschappelijke én de bedrijfswaarde van een eerste initiatief meetbaar.

2023
Startjaar van de samenwerking tussen Achmea en PwC aan sociale duurzaamheid

IRO
Pathway-methodiek: Impact, Risk & Opportunity

1e
Toepassing: financiële weerbaarheid van MBO-studenten

2
Waardelagen gemeten: maatschappelijke waarde én bedrijfswaarde van Achmea

↓
Verwachte zorgkosten voor maatschappij en Achmea door financieel weerbaardere jongeren

2
Vervolgthema's op de routekaart: financiële weerbaarheid en gezondheid & sociaal welzijn

Bron: zie bronvermelding

CONTEXT

Sociale duurzaamheid vraagt om harde onderbouwing

'Duurzaam samen leven' is de purpose van Achmea, de brede financiële dienstverlener. Om die purpose waar te maken, wilde Achmea scherp in beeld krijgen of haar initiatieven daadwerkelijk bijdragen aan mensen die hun leven op een prettige en gezonde manier kunnen invullen, én of dit tegelijkertijd bedrijfswaarde oplevert.

> *Duurzaam samen leven, dat is onze purpose.*
>
> **Martine Bolhuis, senior adviseur sociale duurzaamheid bij Achmea**

Sociale duurzaamheid laat zich vaak minder eenduidig definiëren en meten dan klimaat- en biodiversiteitsthema's. In de praktijk leidt dat er bij veel organisaties toe dat sociale projecten zonder strategisch verband naast elkaar bestaan. Achmea koos vanaf 2023 bewust voor scherpe prioritering van ambities én voor het meten van de verwachte waarde ervan, nodig om te zorgen dat sociale initiatieven maximaal effect sorteren, zowel voor de maatschappij als voor de bedrijfswaarde van Achmea zelf.

Bron: zie bronvermelding

AANPAK

De IRO Pathway-methodiek in vier stappen

Achmea gebruikt de door PwC ontwikkelde IRO Pathway-methodiek (Impact, Risk & Opportunity) om zowel het effect op mensen en de samenleving (inside-out-impact) als de risico's en kansen voor de organisatie (outside-in-waarde) inzichtelijk te maken, volgens de 'theory of change' en langs het dubbele-materialiteitsprincipe.

Als leercase koos Achmea voor een afgebakend vraagstuk: hoe de financiële weerbaarheid van jongeren vergroot kan worden. De centrale vraag was welke impact financiële educatie van MBO-studenten heeft op de jongeren zelf, op de maatschappij en op Achmea. Zo voorspelt de methodiek onder meer lagere zorgkosten voor de samenleving en Achmea, als gevolg van verlaagde stress zodra jongeren financieel weerbaarder worden, en maakt zij inzichtelijk aan welke knoppen gedraaid kan worden om de impact te vergroten, zoals de inzet van meer vrijwilligers.

PwC trad daarbij niet alleen op als ontwikkelaar van de methodiek, maar ook als co-creator: het uitwerken van impactgebieden, risico's en kansen gebeurde specifiek voor de Achmea-context, met het koppelen van externe en interne data als arbeidsintensief onderdeel van het traject.

Bron: zie bronvermelding

KANSEN & RISICO'S

Wat deze aanpak aan mogelijkheden en aandachtspunten biedt

Voor organisaties die sociale duurzaamheid net zo serieus willen meten als klimaatimpact, biedt de IRO Pathway-aanpak een concreet ijkpunt. Onderstaande tabel geeft een snel overzicht; de toelichting volgt eronder.

KANSEN	RISICO'S
Meetbare impact onderbouwt strategische keuzes met harde cijfers	Sociale duurzaamheid is inherent lastiger te kwantificeren dan klimaat
Dubbele materialiteit koppelt maatschappelijke en bedrijfswaarde	Koppelen van externe en interne data is een langdurig, zwaar traject
Methodiek is herbruikbaar voor nieuwe thema's zoals gezondheid	Resultaten vragen strenge betrouwbaarheidsmarges om overtuigend te zijn

Concrete knoppen (zoals vrijwilligersinzet) sturen impactvergroting	Interne stakeholders moeten de waarde van sociale impact eerst erkennen
Interne trainingen maken organisaties zelfstandig in vervolgtrajecten	Zonder lange adem en goede relatie tussen partijen stokt het traject

KANSEN NADER TOEGELICHT

Kansen

- Harde onderbouwing voor zachte thema's: door sociale impact te koppelen aan concrete voorspellingen zoals lagere zorgkosten, wordt het makkelijker om sociale initiatieven te verdedigen tegenover financiële besluitvormers.
- Dubbele materialiteit als kompas: door zowel inside-out-impact als outside-in-waarde te meten, voorkomt de methodiek dat sociale duurzaamheid wordt gezien als kostenpost zonder bedrijfswaarde.
- Schaalbaar naar nieuwe thema's: Achmea gebruikt dezelfde methodiek nu voor gezondheid & sociaal welzijn, wat aantoont dat de aanpak niet eenmalig maar herhaalbaar is.
- Concrete stuurknoppen: het inzichtelijk maken van hefbomen zoals vrijwilligersinzet geeft organisaties direct bruikbare aangrijpingspunten om impact te vergroten.

RISICO'S NADER TOEGELICHT

Risico's

- Kwantificering blijft inherent lastiger dan bij klimaat- en biodiversiteitsthema's, wat vraagt om zorgvuldige methodologische keuzes en communicatie over onzekerheidsmarges.
- Datatraject is arbeidsintensief: het koppelen van externe en interne data bleek een project van lange adem met veel rekenwerk, niet geschikt voor organisaties die snel resultaat verwachten.
- Interne acceptatie is een voorwaarde, geen vanzelfsprekendheid: de ambities van een duurzaamheidsteam kunnen alleen gerealiseerd worden als collega's in de business de waarde van sociale impact zelf erkennen.
- Vertrouwen tussen partijen is een randvoorwaarde: de intensieve co-creatie tussen Achmea en PwC vroeg om een langdurige, goede relatie, zonder die basis stokt een vergelijkbaar traject sneller.

Bron: zie bronvermelding

BUSINESS CASE

Financiële mogelijkheden: wat zit erachter?

De casus beschrijft een meetmethodiek, geen directe rendementscijfers. Toch zijn er duidelijke financiële aanknopingspunten te herleiden uit de aanpak zelf:

- Lagere maatschappelijke kosten als indirecte waarde: de voorspelde daling van zorgkosten door verminderde stress bij financieel weerbaardere jongeren is een concreet voorbeeld van hoe sociale impact zich vertaalt naar meetbare kostenbesparing voor zowel maatschappij als verzekeraar.

- Sturing op knoppen voorkomt verspilling van middelen: door precies te weten welke interventies (zoals meer vrijwilligers) de meeste impact opleveren, kunnen budgetten gerichter worden ingezet dan bij ongecoördineerde sociale projecten.
- Herbruikbare methodiek verlaagt kosten per vervolgthema: nu Achmea zelfstandig pathways kan ontwikkelen, dalen de kosten voor het meetbaar maken van het volgende thema (gezondheid & sociaal welzijn) ten opzichte van het eerste traject.
- Aantoonbare impact versterkt de license to operate: voor een financiële dienstverlener kan meetbare maatschappelijke bijdrage bijdragen aan vertrouwen bij klanten, toezichthouders en investeerders.

Voor organisaties die dit willen vertalen naar een eigen aanpak: begin met één afgebakend thema zoals Achmea deed, in plaats van de hele duurzaamheidsagenda in één keer meetbaar te willen maken.

MARKTONTWIKKELING

Waar staat dit vakgebied, en waar gaat dit heen?

- Sociale duurzaamheid volgt het pad van klimaatrapportage: net als klimaatimpact een decennium geleden, beweegt sociale impact nu van vrijblijvend naar meetbaar en verantwoordbaar.
- Dubbele materialiteit wordt de norm in plaats van uitzondering, gedreven door zowel interne sturingsbehoefte als externe rapportageverwachtingen.
- Financiële dienstverleners lopen voorop: Achmea's bereidheid om 'de nek uit te steken' op een lastig kwantificeerbaar thema kan andere verzekeraars en banken aanmoedigen soortgelijke stappen te zetten.
- Methodiek-ontwikkeling verschuift van eenmalig naar continu: organisaties die eenmaal de basis hebben gelegd, zoals Achmea, breiden de aanpak uit naar opeenvolgende thema's in plaats van éénmalige projecten.

Bron: zie bronvermelding

CONCLUSIE

Wat betekent dit voor jouw organisatie?

Achmea en PwC laten zien dat sociale duurzaamheid, hoe lastig te kwantificeren ook, wel degelijk meetbaar te maken is, mits organisaties bereid zijn strategisch te prioriteren, te investeren in een langdurig datatraject en de uitkomsten daadwerkelijk te gebruiken om bij te sturen.

Voor organisaties die hun eigen sociale duurzaamheidsagenda naar het volgende niveau willen tillen, biedt de IRO Pathway-aanpak een concreet ijkpunt: begin klein, meet dubbel, en bouw voort op wat werkt.

> Wil je maatschappelijke impact en bedrijfswaarde net zo meetbaar maken als Achmea deed? Scalion denkt graag mee over een eerste, afgebakend meetbaar thema voor jouw organisatie. www.scalion.nl.

Bronvermelding: deze rapportage is een analyse en samenvatting door Scalion, gebaseerd op Achmea & PwC, whitepaper ‘Van impact naar waardecreatie: Sociale duurzaamheid meetbaar maken’. Citaten en feiten in dit document zijn ontleend aan die publicatie; interpretaties, risico-inschattingen en de sectie over financiële mogelijkheden zijn duiding van Scalion en dienen niet te worden gelezen als door Achmea of PwC bevestigde prognoses.